

vergadering **C227 – FIN16**

zittingsjaar 2011-2012

## Handelingen

### **Commissievergadering**

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 15 mei 2012

## INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het standpunt van de Vlaamse Regering met betrekking tot de ontwikkelingen bij Dexia nv

- 1841 (2011-2012)

3

■

**Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy**

**Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het standpunt van de Vlaamse Regering met betrekking tot de ontwikkelingen bij Dexia nv - 1841 (2011-2012)**

**De voorzitter:** De heer Vereeck heeft het woord.

**De heer Lode Vereeck:** Voorzitter, minister, collega's, de aanleiding van de vraag om uitleg waren de uitspraken van de gouverneur van de Nationale Bank, namelijk dat een kapitaalsverhoging bij Dexia wellicht onvermijdelijk zou zijn. Hij heeft die uitspraak gedaan in een gesloten zitting van een federale commissie. Die uitspraken zijn nadien gelekt, en daar is heel wat heisa rond geweest. Vlaanderen is betrokken partij. De oorspronkelijke vraag was en is nog wel ten dele wat de houding van de Vlaamse Regering zou zijn als er een kapitaalsverhoging zou worden doorgevoerd, een kapitaalsverhoging waarbij de Vlaamse overheid mee betrokken zou zijn.

Voorzitter, een aantal deelvragen van de oorspronkelijk ingediende vraag om uitleg zijn reeds beantwoord of zijn door de feiten achterhaald. Het dossier kwam ook vorige week reeds ten dele aan bod tijdens de plenaire vergadering. Toch heb ik nog enkele resterende vragen.

Voor het verslag wens ik toch heel kort het dossier te situeren zodat de vragen logisch volgen. Het Vlaamse Gewest nam eind 2008 deel aan een kapitaalsverhoging bij nv Dexia in het kader van de reddingsactie van Dexia. Er werd 500 miljoen euro uit het Toekomstfonds geïnvesteerd. De aandelen werden verworven aan 9,9 euro per aandeel. Ik heb hierover verschillende schriftelijke vragen gesteld. Minister, in antwoord op mijn schriftelijke vraag van 4 februari 2011 noemde u die 9,9 euro nog steeds een correcte boekwaarde. Ik citeer: "De aandelen zijn verworven aan een prijs van 9,9 euro per aandeel. Dit wordt nog steeds aangenomen als een correcte boekwaarde. Die wordt trouwens ook gehanteerd door de grote referentiehouders, de Gemeentelijke Holding en Arcofin."

Intussen is er natuurlijk heel veel gebeurd. Onder invloed van de financieel-economische crisis dienden vergaande stappen te worden gezet in de ontmanteling van Dexia. Zo werd Dexia Bank – tegenwoordig Belfius – genationaliseerd. Er werden waarborgen toegekend aan de beursgenoteerde restholding door onder andere de Belgische staat. Dexia boekte in 2011 een miljardenverlies, onder andere wegens afboekingen op de obligatieportefeuille en een minwaarde op de verkoop van Dexia Bank België.

Over de reddingsactie van Dexia, de toekenning van de waarborgregeling enzovoort kan natuurlijk heel veel worden gezegd, maar dat is niet het onderwerp van deze vraag om uitleg. Vlaanderen blijft wel met een ferme kater achter. Er is 500 miljoen euro geïnvesteerd uit het Toekomstfonds. Er blijft nog ongeveer 15 miljoen euro over. De vraag is of de Vlaamse belastingbetaler daar nog veel terug van zal zien. We gaan er redelijkerwijze van uit dat dat niet het geval zal zijn. Er zijn nog een aantal kosten zoals het uitwinnen van de waarborgen van de Gemeentelijke Holding. Vorige week heeft Ethias Finance 250 miljoen euro afgeboekt op de Dexia-aandelen en ook hier is het Vlaamse Gewest voor 25 procent plus één aandeelhouder in Ethias Finance.

Daarom zijn de verklaringen van de heer Coene, gouverneur van de Nationale Bank, voor Vlaanderen niet zonder belang, vooral ook omdat hij stelde dat het herstructureringsplan voor Dexia zoals het is ingediend bij de Europese Commissie, eigenlijk op vrij optimistische hypothesen gestoeld is. Als de realiteit minder positief zou uitdraaien, dan zou een herkapitalisatie van Dexia onvermijdbaar worden, aldus de heer Coene. Een herkapitalisatie zal waarschijnlijk enkel door de overheden kunnen gebeuren. De andere grote aandeelhouders, Arco en Gemeentelijke Holding, zijn namelijk in vereffening.

Vorige week vond de algemene vergadering van Dexia plaats. De Vlaamse Regering stemde tegen de kwijting voor de bestuurders. Ik vond dat een goede zaak op basis van de informatie die ik toen, live bij Linda De Win, kreeg. Dat is ook zo gebleken. Ik blijf het een goede zaak vinden en een correcte houding, waarvoor ik de Vlaamse Regering ook wens te feliciteren.

Ik heb hierbij wel een kleine nuance, niet naar de Vlaamse Regering, maar wel over het feit dat het beleid dat Dexia aan de afgrond – en erover – heeft gebracht, natuurlijk vele jaren voordien werd gevoerd, en dat er in de voorgaande jaren wel kwijting werd gegeven.

Minister, eind 2008 investeerde het Vlaamse Gewest 500 miljoen euro in het kader van de reddingsactie van Dexia. Op 14 juni 2010 verkreeg het Toekomstfonds aandelen als dividend over 2009. Over hoeveel aandelen in nv Dexia – de holding dus – beschikt het Vlaamse Gewest op heden?

Waardeverminderingen moeten volgens de ESR-regels enkel geregistreerd worden in de vermogensrekening. Dat heeft dus geen impact op het vorderingensaldo. De Dexia-aandelen zijn verworven aan een prijs van 9,9 euro per aandeel. Ik heb daarnet verwezen naar het schriftelijk antwoord van de minister van 4 februari 2011, waar het nog als een correcte boekwaarde werd bestempeld. Wat is de waarde die op heden voor het Dexia-aandeel wordt gehanteerd in de vermogensrekening? Op basis van welke elementen wordt deze waardering gehanteerd?

Mijn derde vraag houdt verband met de verklaringen van de heer Coene, die de aanleiding hebben gevormd tot deze vraag om uitleg. Tijdens de algemene vergadering van Dexia is immers beslist om tot een kapitaalsverlaging over te gaan. Dit verbetert natuurlijk de verhouding tussen het eigen vermogen en het kapitaal. Hierdoor kan het eigen vermogen wegens de verliezen en de waardevermindering dalen zonder de verhouding tussen het eigen vermogen en het kapitaal onder een kritische drempel te brengen. Dit zou een kapitaalsverhoging immers nodig maken. Het is een truc. Deze truc heeft echter tot gevolg dat een kapitaalsverhoging tijdelijk is afgewend. Ik denk dan ook dat mijn volgende vragen nog steeds relevant zijn.

Ten eerste, is de Vlaamse Regering, gelet op het aandeelhouderschap van het Vlaamse Gewest, op een of andere wijze en langs welk kanaal dan ook van die dreigende nood aan herkapitalisatie op de hoogte gebracht? Heeft de minister dit ook ten gevolge van het lek binnen de besloten commissievergadering van de Kamer van Volksvertegenwoordigers moeten vernemen?

Ten tweede, heeft de Vlaamse Regering een formele vraag ontvangen over een eventuele bereidheid tot deelname aan een kapitaalsverhoging? Zo ja, wanneer is dat gebeurd en wat is het standpunt van de minister hierover? Zo neen, heeft de minister indicaties dat die vraag binnenkort alsnog mag worden verwacht?

Ten derde, voorlopig gaat het om een kapitaalsverlaging. Ik vraag me natuurlijk af of iets naar het Vlaamse Gewest zal terugvloeien.

Mijn vierde vraag betreft de strategische houding van de Vlaamse Regering met betrekking tot de participatie in Dexia. Op 10 februari 2010 heeft de minister in het antwoord op een schriftelijke vraag het volgende verklaard: “Met een participatie van 3,3 procent in het aandelenkapitaal is de Vlaamse Gemeenschap een belangrijke partner voor de stabiliteit van Dexia, maar niet zo belangrijk dat ze weegt op de strategievorming. Met andere woorden, ofwel zullen we op termijn onze aandelen verenigen met een andere partij om vervolgens een meer actief beleid te voeren, een mogelijkheid die weliswaar niet in het regeerakkoord is voorzien, ofwel zullen we, rekening houdend met de stabiliteit van Dexia, wellicht overgaan tot de exit, daarbij minwaardes vermijgend.”

Ondertussen zijn de standpunten natuurlijk gewijzigd. Ik vraag me af welke strategische houding de Vlaamse Regering ten opzichte van haar participatie in Dexia inneemt. We

moeten immers rekening houden met de zeer grote onwaarschijnlijkheid van de mogelijkheid minwaardes te vermijden. Het is, met andere woorden, zeer waarschijnlijk dat deze participatie een minwaarde zal oplopen.

Minister, houdt u nog rekening met enige recuperatie van de in 2008 geïnvesteerde middelen voor de Vlaamse begroting? Is de Vlaamse Regering bereid, indien die vraag zou worden gesteld, aan een kapitaalsverhoging van Dexia deel te nemen? Zou u dit opportuun vinden? Waarom zou u dat al dan niet opportuun vinden?

Er zijn recent stappen gezet in functie van de aanduiding van een nieuwe leiding voor de Dexia Holding. Is de Vlaamse Regering, gelet op het aandeelhouderschap van de Vlaamse Gemeenschap, hier op een of andere wijze bij betrokken of over geïnformeerd? Zo ja, op welke manier is dat dan gebeurd?

**De voorzitter:** Minister Muyters heeft het woord.

**Minister Philippe Muyters:** Voorzitter, ik zal trachten op elk element van de vraagstelling een zo nauwkeurig mogelijk antwoord te formuleren. Het eerste gedeelte gaat zuiver om cijfers. Dat is altijd moeilijk. Die cijfers zullen uiteraard ook in het verslag worden opgenomen.

Op 2 oktober 2008 heeft de aankoop van 50.5050.051 aandelen plaatsgevonden. Op 30 juni 2010 is door middel van 2.405.002 bijkomende aandelen het dividend voor 2009 uitgekeerd. Op 14 juni 2011 is door middel van 2.939.447 bijkomende aandelen het dividend voor 2010 uitgekeerd. Op 31 december 2011 beschikten we dan ook over 55.849.500 aandelen. Er is voor 2008 geen dividend uitgekeerd.

Momenteel hanteren we de waarde van het aandeel op 31 december 2011. Die waarde is 0,297 euro. Dit is net iets minder dan 30 eurocent. Dit is de beursnotering op 31 december 2011. De samenstelling en de waarde kunnen natuurlijk in de jaarrekening van het Vlaams Toekomstfonds worden teruggevonden. De totale waarde van de 55.849.500 aandelen bedraagt 16.587.301,50 euro. Dat is wat overblijft. Het is ooit 500 miljoen euro geweest.

Als kleine aandeelhouder ontvangen we niet meer of niet minder dan de informatie die elke aandeelhouder ontvangt. Het Vlaamse Gewest is geen strategische partner van Dexia. De heer Vereeck heeft daarnet zelf aangehaald dat ik al eerder heb laten weten van mening te zijn dat het Vlaamse Gewest zich aan anderen moet koppelen. Ik heb dit in tempore non suspecto verklaard. Op die manier zouden we een gewichtiger rol kunnen spelen. We zouden er ook voor kunnen kiezen op geleidelijke wijze na te gaan of een exit niet logisch is. De heer Vereeck heeft niet naar die geleidelijkheid verwezen.

Het was overigens niet echt nodig bijkomende informatie te verkrijgen om te beseffen dat Dexia moeilijkheden had en niet op de ideale manier evolueerde. Door naar de beurswaarden te kijken, kregen we een goede indicatie van de problemen waarmee Dexia worstelde. De prijzen zijn ook na de scherpe prijsdaling die we in september en oktober 2011 hebben vastgesteld, systematisch blijven dalen.

Met betrekking tot een ander punt kan ik het management van Dexia enigszins bijtreden. Er is niet echt een probleem met een aantal solvabiliteitsrisico's en -ratio's. Het betreft vooral een liquiditeitsrisico. Zodra het kapitaal ten gevolge van de zware verliezen in 2011 zijn afgeboekt, bedraagt de Tier I-ratio nog steeds 7,6 procent. De minimale ratio is 4 procent. De kern-Tier-I-ratio bedraagt 6,4 procent. De capital adequacy ratio moet 8 procent bedragen. Eind 2011 was dit nog steeds 10,3 procent.

Dat toont vooral aan dat de opgave van en de voldoening aan naakte ratio's niet altijd evenveel te betekenen heeft. Er moet veeleer worden gekeken naar de evolutie ervan, en die is inderdaad meer dan zorgwekkend, vooral omdat men in de neergelegde jaarrekening is uitgegaan van een volledig continuïteitsscenario, met alle gevolgen op de residuele waarde van dien.

Het Vlaamse Gewest heeft geen vraag gekregen tot deelname in een kapitaalverhoging. Ik zie overigens niet in waarom het Vlaamse Gewest nog in een vennootschap zou stappen die in essentie Turkse, Franse, Italiaanse, Spaanse en Luxemburgse belangen aanhangt en waaruit de Belgische belangen weg zijn gehaald. Waarom zouden wij extra kapitaal inbrengen in zo'n vennootschap?

De Vlaamse Regering, daarin ondersteund door de gewestregeringen, heeft duidelijk meegedeeld aan de federale overheid dat de oplossing die de Federale Regering samen met de Franse overheid begin oktober 2011 naar voren heeft geschoven en doorgedrukt, voor ons geen waarde meer inhield. Het gevolg is dat de Vlaamse Regering geen kapitaal aanbrengt.

Wat de stemming en de niet-kwijtingverlening betreft, verwijs ik naar wat minister-president Peeters op 9 mei heeft geantwoord in het parlement. In verband met de jaarrekening heeft onze vertegenwoordiger verklaard dat op basis van de beschikbare informatie, met name de verklaring van de commissaris van de vennootschap, de jaarrekening conform de boekhoudwetgeving lijkt te zijn opgesteld. De Vlaamse Regering was dan ook van mening dat de jaarrekening goedgekeurd kon worden. Wel gaat de jaarrekening uit van enkele veronderstellingen en elementen die op dit moment nog onzeker zijn. De commissaris maakt daar in zijn verklaring ook gewag van. De vennootschap heeft daar geen volledige controle over. Het was dan ook aangewezen dat de raad van bestuur zijn mening hierover zou hebben geuit.

Wat het bezoldigingsverslag betreft, merkt de Vlaamse Regering op dat over het jaar 2011 geen variabele vergoedingen worden toegekend. Ook de reeds eerder toegekende maar nog niet uitbetaalde variabele vergoedingen blijven onuitbetaald. Dit kan onze goedkeuring wegdragen. In verband met de functiepremies heeft de Vlaamse Regering bij monde van het Vlaams Toekomstfonds tijdens de algemene vergadering die de vergadering van vorige week voorafging, enkele opmerkingen gemaakt. De Vlaamse Regering betreurt dat de raad van bestuur zich blijkbaar niet heeft gebogen over de intrekking van de functiepremies.

Vorige week woensdag heeft de minister-president het al gehad over de kwijting aan de bestuurders. Aangezien er momenteel nog onvoldoende informatie is om zich uit te spreken over het verlenen van kwijting aan de bestuurders werd dan ook verzocht de stemming te verdagen naar een latere algemene vergadering. Aangezien niet tegemoet is gekomen aan dit verzoek, en het voor het Vlaams Toekomstfonds belangrijk is om zijn rechten te bewaren, is een goedkeuring van de kwijting nu niet mogelijk.

Wat de nieuwe leiding van Dexia Holding betreft, is het Vlaamse Gewest niet geconsulteerd.

Het Vlaams Toekomstfonds heeft in zijn stemverklaring gesteld dat de jaarrekening gepaard ging met een grote reeks van hypothesen waar de vennootschap weinig of geen impact op heeft. De onderliggende waarden van de vennootschap en dus de recuperatiemogelijkheid voor de bestaande aandeelhouders zal in de eerste plaats afhangen van de wijze waarop derden de waarde van activa en passiva zullen bepalen. Voorlopig ga ik ervan uit dat de potentiële recuperatiewaarde, voor zover die er nog zou zijn, zich in een verre toekomst zal uitstrekken. Wij moeten vandaag uitgaan van de huidige beurswaarde.

**De voorzitter:** De heer Vereeck heeft het woord.

**De heer Lode Vereeck:** Ik ben vandaag niet meer ingegaan op de kwijting. Die vraag stond wel nog in de schriftelijke versie van de vraag. Ik heb die in de mondelinge toelichting niet meer herhaald omdat we daar in de plenaire vergadering al verder op zijn ingegaan. Ik dank u voor de verdere toelichting.

Ik heb begrepen dat de Vlaamse Regering nooit nog zal ingaan op een vraag voor een kapitaalverhoging. Ik beschik niet over alle informatie die nodig is om die analyse te maken. Volgens sommige deskundigen is het niet herkapitaliseren geen optie omdat dit nog meer zou kunnen kosten door de tientallen miljarden euro aan waarborgen die aan ex-Dexia werden toegekend en die dan mogelijk zullen worden uitgewonnen. Uiteindelijk zou de factuur dan

toch terecht kunnen komen bij de belastingbetaler en zou die factuur wel eens hoger kunnen zijn dan in het geval van een herkapitalisering waarmee dan tijd wordt gekocht om het puin te ruimen en Dexia op een geleidelijke manier verder af te bouwen.

Minister, uw antwoord laat aan duidelijkheid niets te wensen over.

**De voorzitter:** De vraag om uitleg is afgehandeld.

■